

Суть злочину: підлив обороноздатності держави, що призвело до анексії Кримського півострову та окупації Донецької та Луганської областей.

Період вчинення злочину: 2012-2014 рр.

Ключові особи:

Володимир Замана
начальник Генштабу ЗСУ
18.02.2012 - 19.02.2014

Дмитро Саламатін
Міністр оборони України
8.02.2012 - 24.12.2012

Павло Лебедєв
Міністр оборони України
24.12.2012 - 27.02.2014

Віктор Янукович
Президент України
25.02.2010 - 22.02.2014

ЗЛОЧИННЕ СКОРОЧЕННЯ ЗСУ

Незважаючи на повернення до позаблокового статусу, який потребував збільшення чисельності війська, внаслідок внесення змін до законодавства та ухвалення низки директив, упродовж 2012-2013 рр. гранична чисельність ЗСУ була скорочена на понад 77 тис. осіб. Так, якщо наприкінці 2011 року вона становила 240 тис., то вже за два роки – наприкінці 2013 - чисельність армії зменшилася до 162 тис. Профільні комітети Верховної Ради України надавали негативну оцінку та не підтримували скорочення армії, але за ініціативи керівництва держави, МОУ та Генштабу ЗСУ скорочення продовжувалися.

ПІДРИВ СТАНУ МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ

Внаслідок «реформи» мобілізаційної підготовки, у 2013 році було скорочено 3205 працівників військових комісаріатів, тобто майже половину від загальної штатної чисельності. Через зрив мобілізації у 2013 році військові частини були укомплектовані особовим складом на 25-55% від потреби. Був також знищений облік мобілізаційної техніки та згорнуто «по-літерну» приписку мобілізаційних ресурсів до військових частин. Як результат, у 2014 році на тлі зовнішньої агресії, військові комісаріати виявились нездатними організувати територіальну оборону у зонах відповідальності.

ЗНИЩЕННЯ СИСТЕМ ПРОТИПОВІТРЯНОЇ ОБОРОНИ КРИМУ

У серпні 2012 року директивою В. Замани управління системою ППО на території АР Крим було передано від Командування Повітряних сил до Командування військово-морських сил, що дислокувалося у Криму, не мало відповідних навичок управління та в подальшому зрадило присязі й перейшло на бік ворога. Крім того, були зупинені програми щодо модернізації та відновлення зенітно-ракетних комплексів С-125 і С-200В, а також скорочено одну із двох бригад із ЗРК С-300В на озброєнні. Як результат у лютому 2014 року 10 російських літаків ІЛ-76 вторглися на територію Криму та безперешкодно здійснили висадку десантних груп.

НЕЗАКОННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗМІНИ ЗСУ, ЯКІ ЗНІВЕЛЮВАЛИ СТРАТЕГІЧНІ ДОКУМЕНТИ

Через велику кількість організаційних заходів, розпочатих у 2013 році, як наприклад, розформування управлінь та кількох штабів армійських корпусів, та створення окремих органів військового управління, які не були передбачені діючими нормативно-правовими актами, були створені передумови для тимчасової втрати управління військами. Проведені зміни не лише не відповідали законодавству, але й не були внесені до стратегічних оборонних документів. Таким чином, у момент реалізації одного із сценаріїв зовнішньої агресії, ЗСУ були не в змозі сформулювати ударну групу та забезпечити виконання бойового завдання із захисту територіальної цілісності України.

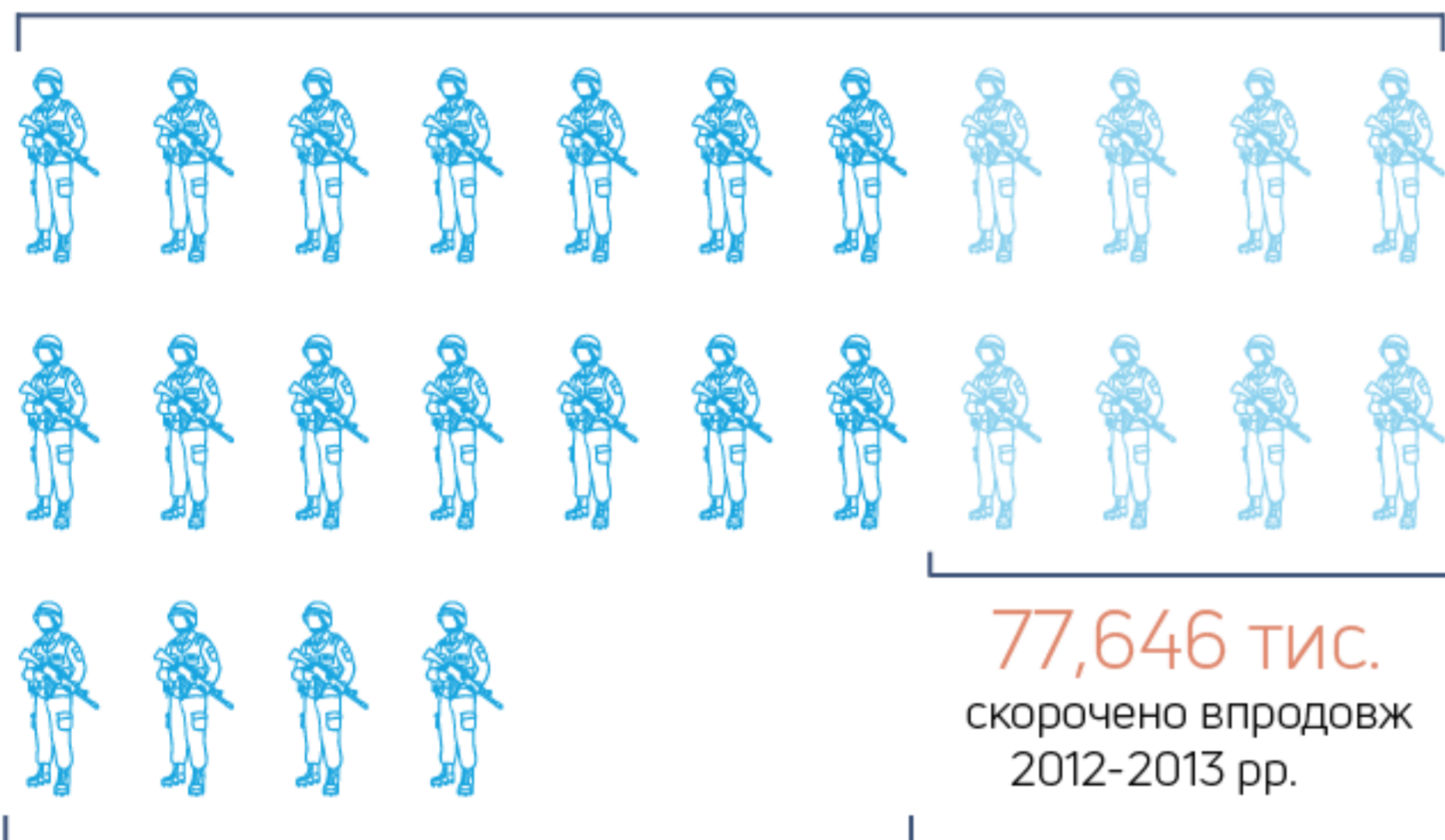
НЕВЖИТТЯ ЗАХОДІВ ЩОДО РЕАГУВАННЯ НА ЗОВНІШНІ ЗАГРОЗИ

Наприкінці 2013 - початку 2014 рр. В. Замана отримував інформацію від розвідки, що свідчила про підготовку РФ до наступальних операцій: приведення у підвищений стан боєготовності військових частин ЗС РФ на кордоні з Україною, розгортання й нарощування ППО, армійської авіації, порушення російськими літаками-розвідниками повітряного простору над Кримом, а також збільшення матеріально-технічних потреб Чорноморського флоту. Натомість В. Замана не вжив жодних заходів для приведення ЗСУ у вищі ступені боєготовності, організації територіальної оборони та проведення в Криму широкомасштабних військових навчань, як у серпні 2008 року.

Підозрювані Володимир Замана, Павло Лебедєв, Дмитро Саламатін під виглядом реформування ЗСУ впроваджували необґрунтоване скорочення чисельності армії, а Віктор Янукович забезпечував їхнє «узаконення»!

240 тис.

чисельність армії на початок 2012 року

162,354 тис.

чисельність армії на кінець 2013 року

77,646 тис.
скорочено впродовж
2012-2013 рр.

Підрив стану мобілізаційної готовності

Через необдумане скорочення працівників військкомати не могли виконувати завдання за призначенням та організувати територіальну оборону в зонах відповідальності.

Таким чином:

Упродовж 2013 року скорочено 3205 працівників військкоматів, як наслідок у 2013 році військові частини були укомплектовані на 25-55% від норми;

Мобілізаційна техніка передавалась від військкоматів до органів МВС (система МРЕВ), а її стан не контролювався;

Згорнуто «по-літерну» приписку мобілізаційних ресурсів, через що командири підрозділів не могли контролювати рівень їх підготовки.

Незважаючи на повернення України В. Януковичем до позаблокового статусу, скорочення ЗСУ було продовжене. Протягом 2012-2013 років чисельність армії зменшилась на понад 77 тис. осіб.

Профільні комітети Верховної Ради України надавали негативну оцінку та не підтримували скорочення армії, але за ініціативи керівництва держави, МОУ та Генштабу ЗСУ скорочення продовжувалися.

Через позаблоковий статус Україні навпаки потрібно було нарощувати власний військовий потенціал.

Знищення системи протиповітряної оборони Криму

З 2012 року під керівництвом начальника Генерального штабу ЗСУ Замани В.М. починається реорганізація системи протиповітряної оборони України:

- Виведено зі складу та скорочено одну з двох бригад, на озброєнні якої стояли зенітно-ракетні комплекси С-300В;
- Зупинено та заблоковано програми щодо модернізації та відновлення зенітно-ракетних комплексів С-125 і С-200В;
- Скорочено 6 бойових частин та понад 1600 військовослужбовців системи ППО.

Умовні позначення:

Військова частина ППО

Ліквідована військова частина ППО

Командування Повітряних сил

Командування ВМС

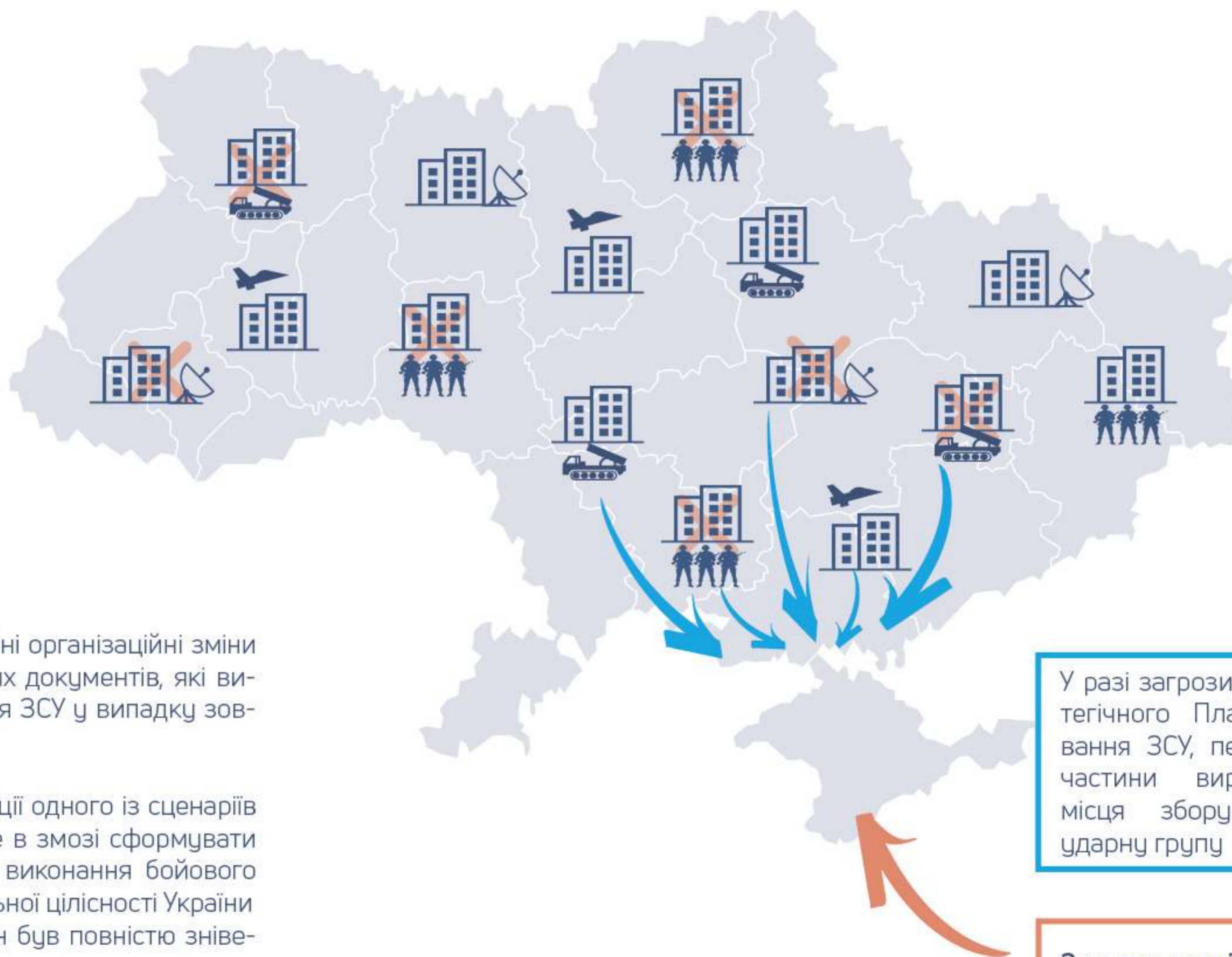

Дана «реформа» призвела до того, що у 2014 році російські окупаційні війська мали можливість безперешкодно вторгтися на територію Кримського півострову як повітряним, так і морським шляхом.

*малюнок є схематичним і не містить реальних даних про розташування в/ч, оскільки ця інформація відноситься до державної таємниці.

 Військові частини

 Ліквідовані
військові частини

Проведені в 2013 році масштабні організаційні зміни не були внесені до стратегічних документів, які визначають порядок застосування ЗСУ у випадку зовнішньої агресії.

Таким чином, у момент реалізації одного із сценаріїв зовнішньої агресії, ЗСУ були не в змозі сформувати ударну групу та забезпечити виконання бойового завдання із захисту територіальної цілісності України через те, що Стратегічний План був повністю знівлений.

У разі загрози, згідно Стратегічного Плану застосування ЗСУ, певні військові частини вирушають до місця збору формуючи ударну групу

Загроза зовнішньої агресії

Інформація про підготовку наступальних операцій з боку РФ:

на початку лютого 2014 р. військові частини ЗС РФ, що знаходились поблизу кордону з Україною, під приводом необхідності боротьби з тероризмом напередодні Олімпійських ігор у м. Сочі, були приведені в підвищений стан бойової готовності. ЗС РФ проводили активний контроль повітряного простору, велась йовітряна розвідка, до наведених заходів долучалися сили та засоби Чорноморського флоту РФ;

з підрозділів 810-ї окремої бригади морської піхоти Чорноморського флоту РФ створено бойову тактичну групу, особовий склад якої переведено на казармовий стан із отриманням зброї та боєприпасів;

літаки-розвідники ЗС РФ неодноразово порушували повітряний простір України над півостровом Крим;

Чорноморський флот РФ суттєво збільшив матеріально-технічні потреби, що властиво для підготовки до проведення наступальних операцій;

РФ активізувала заходи щодо просування своїх інтересів через проросійські організації в АР Крим та м. Севастополі, а Чорноморський флот РФ активно готувався до реагування на можливу ескалацію напруженості Криму;

проросійськими силами в АР Крим та м. Севастополі, а також представниками РФ, здійснювалася активна пропаганда щодо створення основи для виходу АР Крим та м. Севастополя зі складу України у випадку загострення ситуації в державі.

Дії, яких не вжив Володимир Замана як керівник ЗСУ:

не організував проведення широкомасштабних військових навчань, по аналогії з тими, що були проведені на території АР Крим у серпні 2008 року. Це б дозволило підготувати та підтримувати ЗСУ у постійній бойовій готовності та укомплектувати їх особовим складом;

не забезпечив здійснення інформаційно-аналітичної діяльності в інтересах підтримання бойової готовності та застосування Збройних Сил України;

не вжив заходів та не прийняв відповідних рішень для приведення ЗСУ у вищі ступені бойової готовності;

не здійснив належне стратегічне планування застосування ЗСУ, інших військових формувань, правоохоронних органів, Держприкордонслужби і Держспецзв'язку для оборони держави, організацію стратегічного розгортання та координацію їх підготовки до виконання завдань у сфері оборони держави на випадок прихованої чи відкритої збройної агресії з боку РФ;

не забезпечив функціонування дієвої системи управління ЗСУ іншими військовими формуваннями, Держприкордонслужбою і Держспецзв'язку;

не забезпечив організацію і впровадження належної територіальної оборони України;

не забезпечив здійснення оперативного керівництва застосуванням угруповань військ (сил) Збройних Сил України.